

Fredericia, den 26. november 2021

Hørings svar vedr. udkast til ændring af bekendtgørelsen om udtagning af kulstofrige lavbundsjord med henblik på genopretning af naturlig hydrologi (klima-lavbundsprojekter).

Tak for muligheden for at komme med bemærkninger til ændringer af bekendtgørelse nr. 50 af 15. januar 2021, J. nr. 2021-5791.

Indledende bemærkninger

Bæredygtigt Landbrug mener ikke, at der endnu er tilstrækkelig videnskabelig evidens for en betydelig positiv effekt på klimaet, ved udtagning af lavbundsjord. Vi mener derfor fortsat, at effekten af udtagning af lavbundsjord skal undersøges nærmere, før en større udtagning finder sted, da de mulige konsekvenser ikke kan forudses med de nuværende forudsætninger. Hvis landbrugsjord skal tages ud af drift, bør det være en saglig betingelse, at lavbundsarealerne udleder mindre CO₂ ækvivalenter ved at det udtages til "klima-lavbundsprojekter", end ved at være i drift samt at det ikke får negative konsekvenser for andre områder. Ved denne ændring af bekendtgørelsen reducerer man det estimerede effektkrav, hvilket kun kan tolkes som en erkendelse af, at projektet fortsat mangler en påviselig positiv effekt på klimaet, i forhold til at lade landbrugsjord være i omdrift.

Fjernelse af kravet om reduktion på 10 ton CO₂ pr. ha

Forslaget til ændring af BEK nr. 50 af 15/01/2021 betyder, at man blandt andet vil fjerne kravet om at reducerer udledningen af CO₂ med minimum 10 tons CO₂ ækvivalenter pr. hektar jf. § 14, stk. 2, nr. 2.

Overordnet finder Bæredygtigt Landbrug, at der ikke er videnskabeligt belæg for, at udtagning af lavbundsjord skulle have signifikante klimamæssige fordele. Lignende projekter med vådlægning af landbrugsjord, har vist at resultere i en større udledning af metan, som i sidste ende kan minimere de eventuelle fordele¹. Derfor finder Bæredygtigt Landbrug det uhensigtsmæssigt at fjerne kravet om en reduktion på 10 tons CO₂ pr. ha., som i forvejen forekommer uambitiøst, idet hovedformålet med bekendtgørelsen netop skulle være at tilgodese klimahensyn. Hvis kravet fjernes, vil der i princippet kunne laves projekter som ikke vil have nogle klimamæssige fordele, eller i værste fald en negativ klimamæssig påvirkning.

Bæredygtigt Landbrug finder det desuden problematisk at det foreslås, at der udelukkende vurderes ud fra omkostningseffektivitet (kr. pr. ton CO₂ ækvivalenter), da det kan medføre et manglende fokus på afværgeforanstaltninger i forhold til naboarealer.

¹ Herbst, M., Friborg, T., Schelde, K., Jensen, R., Ringgaard, R., Vasquez, V., Thomsen, A. G., & Søjgaard, H. (2013). Climate and site management as driving factors for the atmospheric greenhouse gas exchange of a restored wetland. *Biogeosciences*, 10(1), 39-52. <https://doi.org/10.5194/bg-10-39-2013>

Ændring af satser for lodsejerkompensation

I forbindelse med forslag til ændring af § 17, stk. 1, er Bæredygtigt Landbrug grundlæggende positivt stemt overfor, at satserne for lodsejerkompensation hæves, men er fortsat af den overbevisning at satserne er sat for lavt, i forhold til at være rentabelt for lodsejere, der måtte ønske at udlægge jord til projektet. Hvis samfundet vil bestemme, hvad der skal ske på de enkelte borgeres ejendomme, er det den altovervejende hovedregel, at der skal ske fuld erstatning, jf. grundlovens § 73. Når det er gjort frivilligt og det ikke sker med fuld erstatning, skal det alligevel være rentabelt for den enkelte lodsejere, såfremt projektet skal kunne møde en væsentlig tilslutning fra eventuelle lodsejere der måtte ønske at deltage.

Med venlig hilsen

Morten Nielsen

Biolog

Bæredygtigt Landbrug

Mobil: +45 44 12 38 07

E-mail: mn@baeredygtigtlandbrug.dk

Web: www.baeredygtigtlandbrug.dk